

Esoterische Kring 1960-1961

Nummer 10 – 14 juni 1961

VRAGENGEDEELTE

Goedenavond, vrienden.

Wij zullen deze avond onze esoterische beschouwingen weer voortzetten en gezien de belangrijke definities, die een vorige maal zijn gegeven, geloof ik dat wij er goed aan doen allereerst in te gaan op de eventuele vragen, die gezeten kunnen zijn.

- ❖ *De strenge scheiding tussen de esoterische en de magische weg geeft mij nog steeds moeite. De Boeddha (volgens de vorige les een voorbeeld van de esoterische weg) ging na het bereiken van de verlichting toch ook tot de mensen om hen te helpen en te onderrichten.*

Dit is inderdaad waar. Maar ik geloof dan ook, dat degene die de vraag stelt nog niet juist heeft begrepen wat esoterie inhoudt; en toch is dit hier meerdere malen besproken. Voor de esotericus bestaat er geen buiten hem liggende waarheid of werkelijkheid. Hij draagt in zich zijn kosmos, zijn God, kortom al wat bestaat. Al wat bestaat is deel van hem. De Boeddha is inderdaad esotericus. Wanneer hij tot verlichting komt – besef van eenheid – gaat hij inderdaad tot de mensen om hen te helpen en met handelingen bij te staan. Maar u moogt één ding daarbij niet vergeten: Hij lééft in zichzelf, hij staat daarbij volledig los van de buitenwereld en hij ontmoet in de mens alleen datgene, wat in hemzelve leeft. Daarom is hij esotericus. Al wat hij doet – zelfs de wonderen aan hem toegeschreven na zijn verlichting – zijn dan ook eenvoudige ingrepen in eigen wezen en hebben niets met daarbuiten liggende machten of mogelijkheden te maken. Zou de Boeddha mirakelen tot stand gebracht hebben in de ogen der mensen, zo zouden zij – krachtens zijn esoterische bewustwording – voor hem alleen zijn een in zichzelf wijzigen van condities. Misschien is het moeilijk voor u om dit precies te begrijpen, maar juist daarom moest de Boeddha ook eerst een verlichte zijn, voor hij tot de mensen ging.

- ❖ *Dion Fortune schrijft over de mens, die de magische weg kiest: Hij probeert niet uit de materie in de geest te ontvluchten, daarbij een onoverwonnen land achter zich latend, dat maar moet zien hoe het zich redt. Hij wil de goddelijkheid naar omlaag, in de mensheid brengen en de goddelijke wetten doen heersen, zelfs in het rijk der schaduwen. Dit is het hoofdmotief voor het verkrijgen van occulte macht op het rechterpad en verklaart waarom ingewijden niet alles prijs geven voor de mystieke goddelijke vereniging, doch witte magie cultiveren. Is dit analoog aan uw visie over de magische weg?*

Slechts zeer ten dele. De magiër treedt op of tracht op te treden als beheersers; en wel als beheersers van krachten, die hij als zelfstandig buiten hem bestaande entiteiten enz. erkent. Als zodanig is de magiër niet iemand, die een ontvluchten naar de geest tracht tegen te gaan; maar hij is de mens (en de geest), die – praktisch denkende – het grote innerlijke raadsel en de eigen kosmos zich willekeurig laat opbouwen en willekeurig laat rangschikken aan de hand van zijn belevingen met andere buiten hem staande erkende krachten. De esotericus bouwt in zich de harmonische kosmos. De magiër scheidt volgens zijn beste weten buiten zich harmonische verhoudingen, doch doet dit door het aanvaarden van heerschappij (onverschillig of deze heerschappij delen van zichzelf of – zoals in de meeste gevallen – delen van de natuur en andere werelden inhoudt) en neemt aan, dat ook hij tenslotte daardoor een absolute eenheid met het Goddelijke kan bereiken, althans op het rechterpad. In de esoterie is de enige toetssteen, die men gebruikt: het eigen ik. In de magie echter is de enige toetssteen, die men gebruikt: de macht en de daaruit buiten het ik ontstaande harmonische verschijnselen; alweer voor het rechterpad.

Ik geloof dat ik hier duidelijk heb gemaakt, dat ik het niet geheel met deze uitspraak van Dion Fortune eens kan zijn. Enerzijds is de magie meer dan daar wordt gesteld. Want zij is het uitoefenen van heerschappij, het bezitten van macht, het bezitten van rechten, waardoor men

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

voor anderen geldende wetten teniet kan doen. Anderzijds toont zij ons een soort innerlijk onbeheerst zijn. De innerlijke wereld wordt niet planmatig en uit de zelferkenning – de vereenzelving met het kosmische aspect, zoals het binnen het ik bestaat – opgebouwd en dan desnoods ook nog beleefd op een zodanige wijze in het ik, dat het naar buiten toe kenbaar is. Maar zij wordt eenvoudig als een groei beschouwd; b.v. de levensboom groeit in mij. Als ik buiten mij voldoende juist handel en voldoende macht bezit, dan zal in mij vanzelf wel die kosmos ontstaan. Het grote verschil is dus wel degelijk, dat de esotericus naar binnen toe gaat en altijd in zichzelf werkt; de magiër werkt altijd naar buiten toe. De esotericus heeft dan ook het eigenaardige verschijnsel, dat hij – zo hij ingrijpt – dit tevens voor zichzelf doet en doen kan. De magiër blijkt – juist wanneer hijzelf daarbij betrokken is – in vele gevallen machteloos. Want hij is zelve het centrum, van waaruit de beheersing moet ontstaan. Op het ogenblik dat dit centrum niet in staat is de voldoende prestatie op te brengen, kan hij niets volbrengen. De esotericus trekt zich terug in zijn geborgen kosmos, laat daarbij alle stof en geest, die hem eventueel kwelt, eenvoudig terzijde staan en verandert de condities in zichzelf en bereikt daardoor – ook uiterlijk kenbaar – voor zichzelf verlossing, verdediging en al wat daarbij behoort.

❖ *Als op de esoterische weg ook een begaafdheid wordt bereikt, waarom moet deze dan zoveel mogelijk latent blijven? Deze begaafdheid kan in haar toepassing toch ook innerlijk verwerkt worden?*

Wanneer u de esoterische weg gaat, vloeit alles wat gebeurt voort uit uw eigen besef van de God, die in u leeft. Het ontwikkelen van een bepaalde gave betekent, dat de nadruk valt op het eigen ik en wel zeer in het bijzonder op een deel van het ik, dat over het algemeen voor het geheel niet eens zo belangrijk is. Vandaar dat de esotericus over het algemeen volstaat met een latente begaafdheid en – zo deze al optreedt – haar nooit als eigen begaafdheid of gave ziet. De magiër daarentegen ontwikkelt zijn gaven wel, want hij voelt zich verplicht – ik heb het zo-even al omschreven – om naar buiten toe bekwaamheid te bezitten en macht uit te oefenen.

❖ *Ik zou gaarne uw commentaar vernemen over het volgende in verband met de beslotenheid van het esoterisch denken: Wanneer men er zich rekenschap van geeft, dat men deel is van God en dat alles, wat in het bewustzijn bestaat, daardoor eveneens deel is van God, is er geen enkele reden aan te nemen, dat dit andere meer of minder objectieve werkelijkheid heeft, dan men zichzelf toedenkt. Daardoor vervalt tevens de obsessie, dat men in een waanwereld zou leven. Wat blijft is het eigen oordeel over de objectieve werkelijkheid.*

En mèt het eigen oordeel over de objectieve werkelijkheid blijft – dank zij de beperking van deze z.g. objectiviteit – de beperking van de innerlijke Godsbereiking, van de innerlijke zelferkenning en zelfrealisatie en daarmee de beperking van het feitelijke esoterisch streven. Ik meen dat deze aanvulling tevens antwoord is.

❖ *Er is dikwijls gesproken over de gouden synthese. Waar het hierbij gaat om een realisatie van de bewustwording (omzetting in de daad of in het denken), betekent dit dus een esoterisch-magisch procédé. Mag ik u vragen hierover uw commentaar te geven?*

Ik wil proberen hier een eenvoudig antwoord op te geven. Voor de mens betekent gouden synthese niets anders dan de volledige harmonie van innerlijke wereld en uiterlijke wereld. Daarbij gaat men uit van het standpunt, dat de doorsneemens een sterke scheiding zal maken tussen realiteit en gedachtewereld, tussen stof en geest. Deze met elkaar tot perfecte harmonie en overeenstemming te brengen houdt de gouden synthese in. Deze gouden synthese zal echter nog altijd magisch of esoterisch in haar werkelijke richting kunnen zijn. Wanneer ik de synthese stof-geest gebruik om met niet algemeen gekende wetten en krachten, ingrijpen van andere werelden en wat dies meer zij, mijn eigen wereld meer in overeenstemming te brengen met mijn idee van goed, ben ik magiër. Op het ogenblik dat ik de wereld buiten mij accepteer zoals zij in zichzelf is, maar in mijzelf tracht te komen tot een zo groot mogelijke harmonie, zal ik mijn stoffelijk gedrag ongetwijfeld moeten aanpassen aan hetgeen innerlijk in mij bestaat. Dit is dan weer deze synthese. Maar er is een verschil. Heb ik als magiër getracht de wereld te vormen naar mijn beeld en gelijkenis, zo aanvaard ik – als esotericus – zonder meer de wereld en vorm mezelf binnen de wereld – stoffelijk en geestelijk – zover het mij mogelijk is naar het beeld en de gelijkenis van de God, Die ik erken. Het verschil is tamelijk groot, zelfs in deze synthese. Wanneer u stelt, dat esoterie en magie elkaar hierin ontmoeten, zo kan dit op een zeer hoog niveau inderdaad waar zijn. Dan kan er

een ogenblik komen, dat de perfecte werelderkenning in het ik plus Godserkenning in het ik, gepaard gaande met een voldoende kennis van eigen wezen en mogelijkheden, u er toe brengt een goddelijke wil – niet in u maar in de God gelegen, Die u in u erkent – uit te dragen met de machtsmiddelen der magie. Zeker in de eerste fase van streven komt dit echter niet voor; en zover mij bekend zal een dergelijke synthese van esoterie en magie alleen optreden bij de hoogste meesters der geestelijke wetenschappen.

- ❖ *De magie wil zichzelf niet prijsgeven en kan dit ook niet. Zij gaat uit van de feitelijke toestand: Ik leef in deze wereld. Zij erkent: Er is een God. Zij erkent zelfs dat er een direct contact bestaat tussen het ik en deze God, enz. (zie blz. 159) Vraag over de begrenzingen daarvan. Moet daar niet staan: de begrenzingen in mij?*

Voor de magie niet, omdat de magie nu eenmaal laboreert aan hetgeen u noemt objectiviteit, zij het dan op een volgens de doorsneemens niet redelijke basis. U moet het zó begrijpen: De magiër beseft al deze werkingen wel, maar meet ze af in hun resultaten naar buiten toe. Dat zijn die begrenzingen. Dus daarbij blijkt ook al weer, dat de wit-magiër in zekere mate zichzelf gaat beschouwen als de maatstaf van de goddelijke kracht in en door hem. En dat maakt het natuurlijk erg moeilijk voor hem om zich bezig te houden met de volmaaktheid Gods. Want als magiër is het het verschijnsel, dat hij nastreeft, niet de essentie; ook wanneer hij uit het verschijnsel tenslotte tot de essentie van de dingen zal komen.

Misschien mag ik hier iets aan toevoegen. U kent de bekende staf van Aesculapius (de caduceus met de twee slangen, die zich daaromheen kronkelen) Als u nu de ene slang magie noemt en de andere esoterie en beide als gelijkwaardig beschouwt, dan hebt u een redelijke voorstelling van de wijze, waarop deze ontwikkelingen zich afspelen. Er zijn steeds weer momenten, dat zij voor de oppervlakkige beschouwer elkaar schijnen te kruisen; maar zij beroeren elkaar niet werkelijk. Zij hebben elk een eigen afwijking en die afwijking ligt op verschillende niveaus van bewustwording in een andere richting. In beide gevallen kan de ontwikkeling als een cyclisch verschijnsel worden beschouwd, waarbij men van – laat ons zeggen – het ene uiterste naar het andere streeft en weer terugkeert. Maar omdat de beweegreden een totaal andere is, is er van een feitelijke beroering weinig of geen sprake. Degene, die tracht beide waarden in zichzelf toch te verenigen, zal – moeizaam naar ik meen – tot de conclusie moeten komen, dat hij in feite geen vordering maakt, omdat hetgeen hij esoterisch gewint teloor gaat in zijn magisch streven en zijn magisch bestreven gehinderd wordt en beperkt wordt door zijn esoterisch streven.

Om het heel eenvoudig te zeggen: Je kunt geen twee wegen tegelijk lopen, wanneer je maar één wezen bent.

- ❖ *Maar wij stellen bij de O.D.V. toch altijd, dat wij voortdurend moeten trachten één te zijn met de kosmos, kosmische verbindingen te krijgen en deze te projecteren, waardoor we alles kunnen bereiken wat we wensen, als n.l. ons Godsgeloof sterk genoeg is.*

Inderdaad. Ik zou u willen verwijzen naar de inleiding, die is gehouden, toen u met deze esoterische kring hier begonnen bent. Toen is er gezegd, dat er aan beide aspecten de nodige aandacht zou worden gewijd en dat het dus mogelijk zou zijn voor een ieder om zijn eigen keuze te bepalen. En nu merkt u wel, dat wij op een gegeven moment zover komen, dat wij zeggen: maar wij moeten nu een splitsing maken. En nu zou het gemakkelijk zijn om te zeggen: dan beginnen wij met een topgroep boven de esoterische kring te scheppen. Maar dan blijft de tweeslachtigheid bestaan. Daarom hebben wij dus gezegd: Wij willen trachten in het komende jaar naast de esoterische kring dus voor degenen, die hoofdzakelijk esoterisch georiënteerd zijn, ook een inwijdingsschool in meer magische richting te geven. En daaruit blijkt dus al, dat men bij de O.D.V. zeker datgene nastreeft, wat u noemt, maar wel degelijk beseft dat er meerdere wegen mogelijk zijn om dat doel te bereiken; en dat men overtuigd is van het feit, dat eigen persoonlijkheid, eigen verlangen, eigen belangstelling enz. bepalend zullen zijn voor de weg, die men het eenvoudigst zal kunnen gaan. Ik zou zeggen: u kunt van hetgeen ik hier gezegd heb veel terugvinden in de inleiding voor de eerste bijeenkomst hier in dit vertrek. U kunt een aanvulling vinden in de commentaren, de vorige maal daarover gegeven. En u kunt ook nog commentaren vinden in deze richting in de verslagen van november of december, naar ik meen.

- ❖ *Maar er is toch maar één juiste weg, n.l. die van de innerlijke beleving?*

Ja, voor u is er één juiste weg. Dat is volledig waar. Maar de weg, die voor u de juiste is, zal – indien wij hem geheel en in zijn finesses beschouwen – voor geen enkele andere mens de

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

juiste weg zijn. Hij zal altijd onjuiste elementen bevatten. Of anders gezegd: Wanneer wij van de cirkelrand naar het middelpunt gaan, is er een oneindig aantal wegen mogelijk en elke weg is gelijk en gelijkelijk goed, mits hij de kortste is tussen cirkelbaan en middelpunt. Wanneer u dat nu maar in het oog houdt, dan zult u beseffen dat wat ik heb gezegd volledig juist is. En ik mag eraan toevoegen, dat u juist in onze Orde – zoals in andere groeperingen soms ook wel maar vaak met meer beperkingen – de vrijheid vindt om uw eigen standpunt te bepalen en uw eigen weg te gaan. Dat u alle hulp wordt geboden, zover dit ons mogelijk is, maar dat elk van u. zelf – daarop wordt steeds weer de nadruk gelegd – uit hetgeen gebracht wordt voor zich een inhoud zal moeten puren; voor zich de juiste weg bepalen; voor zich nagaan wat voor hem of voor haar waar of aanvaardbaar is. Waar dat tenminste driemaal jaarlijks wordt herhaald, zou ik zeggen: laten we daar niet verder op ingaan. U begrijpt nu misschien, waarom het belangrijk is, dat voor verschillende mensen met verschillende aanleg en verschillende belangstelling mogelijkheden worden geschapen, die – omdat ze van elkaar te ver afwijken bij een verder doorgaande scholing – beter gescheiden kunnen worden onderwezen.

❖ *Als men nu in zich de sterke drang heeft om alles wat op zijn weg komt en hulp nodig heeft, te helpen – wat men natuurlijk doet naar eigen beste weten – is dat dan magisch of is dit ook langs esoterische weg te bereiken?*

Dat is een heel vreemde vraag. Ik moet beginnen te verwijzen naar mijn eerste beantwoording. Wanneer u dit lijden ziet als deel van uw eigen lijden, dan helpt u die wereld door uzelf te helpen a.h.w. U bereikt dus ook wel die hulp in de wereld. Als u echter uzelve ziet als niet-lijdende en degene, die buiten u lijdt, in contrast daarmee, dan komt u terecht op het pad der magie. Mag ik u een eenvoudig voorbeeld geven? Misschien maakt het dat dan duidelijker.

Laten we stellen dat er twee geestelijke genezers zijn. De een is esoterisch ingesteld, de tweede is exoterisch of magisch ingesteld. Wat gebeurt er nu? De eerste stelt zich in op die patiënt en absorbeert die patiënt in zichzelf. Buiten hem bestaat die patiënt niet eens meer. Binnen hem, in zijn gedachtewereld, is die patiënt hanteerbaar. Laten we nu een eenvoudig voorbeeld nemen. De patiënt heeft een galsteen, Dus de genezer, die misschien uiterlijk daarbij nog enig manueel zal maken, stelt zich in zich voor, dat deze mens, die in hem leeft in zijn eigen wereld, door hem wordt geholpen, doordat hij eenvoudig zijn hand door dat lichaam heen steekt (zoals wij dat van een geestelijke operatie in de voorstelling van de mens zo vaak horen) en die galsteen eruit haalt. Waar de vereenzelviging (die op zichzelf een magisch principe is, maar niet als zodanig wordt beseft in dit geval) een reflexwerking bij de patiënt zal veroorzaken, is het inderdaad mogelijk, dat hierdoor een aanmerkelijke verbetering optreedt, ook wanneer deze niet volledig identiek is met hetgeen men innerlijk heeft doorgemaakt. De magiër daarentegen roept b.v. een paar scouts aan (u weet wel, die Indiaanse geesten, die in de geestelijke geneeskunst zoveel betekenis schijnen te hebben in Europa), hij roept andere geesten aan, hij prevelt misschien een magische formule voor zich heen, hij probeert krachten van buiten op te vangen en te bundelen en deze a.h.w. pulserend op zijn patiënt te richten. Dan kan het resultaat van a. en b. voor de wereld identiek zijn, maar de wijze van benadering is geheel verschillend. De een werkt in zich vanuit de goddelijke kracht, die alles in zijn innerlijke kosmos bezielt; en dat er eventueel buiten hem identieke waarden bestaan is maar een bijkomstig verschijnsel. De ander echter gaat helemaal niet na wie of wat de patiënt is. Hij houdt zich daarmee zó bezig: "Dat is een voorwerp buiten mij. In dat voorwerp is een fout. Ik moet de krachten oproepen en opwekken, die die fout verbeteren." Punt. Daar hebt u het verschil.

COMMENTAAR BIJ LEZING OVER DE WERELDLEER

Het zal u misschien niet verbazen, dat ik aan de bijeenkomst van gisteren enig commentaar wens te verbinden. Wat u gisteren hebt meegemaakt had meer betekenis, dan u misschien direct hebt kunnen bevatten en beseffen. Ik wil daarvan enkele voorbeelden aanhalen.

De leerling van de meester, die u ontmoette, trachtte vooral te werken door z.g. empathie. Hij

trachtte in zichzelf een beleven op te wekken en dat beleven in de aanwezigen te projecteren. Hierdoor ontstond iets, dat doet denken aan een moderne reclametruc (althans ik heb mij laten vertellen dat deze bestaat), waarbij men b.v. in een bioscoop- of televisiebeeld een zó snel geprojecteerd beeld inlast, dat dit het bewustzijn niet onmiddellijk bereikt. Er wordt dan a.h.w. op twee niveaus geprojecteerd. Dat is nu gisteravond inderdaad gebeurd. In de eerste helft ontstond dus een dubbele beïnvloeding, waarbij de ene onmiddellijk is; de tweede een poging was om een zekere preferentie binnen u persoonlijk neer te leggen voor bepaalde daden, handelwijzen en denkwijzen.

Wij hebben getracht uit een zekere eerlijkheid tegenover u om een op deze wijze magisch geschapen bias – ook al komt dit m.i. uit een esoterische vereenzelving voort – enigszins te bestrijden, waarvoor dan de eerste spreker na de pauze heeft zorg gedragen. Hij heeft dus getracht het redelijke element weer terug te brengen en bepaalde, meer voor het onderbewustzijn uitgestraalde denkbeelden in woorden in te kleden. Uw derde en laatste spreker – u sedert langere tijd welbekend als het pastoortje – heeft u misschien zelfs iets van de tweeledigheid der dingen gedemonstreerd door zijn stoffelijk beeld (zijn stoffelijke gestalte) althans voor een ogenblik enigszins prijs te geven en meer in de zin van zijn werkelijke status naar voren te komen. Deze nu heeft geen tweeledige beïnvloeding gebruikt, maar hij heeft wel een gevoelsbeïnvloeding gebruikt. Er zijn dus in het totaal op de bijeenkomst van gisteren drie verschillende wijzen van beïnvloeding opgetreden, waarbij de beide laatste gebruikt werden om o.i. niet rechtmatige beïnvloedingen – gezien uw westerse opvoeding en inhoud – te neutraliseren.

Het feit, dat gewerkt wordt met deze vereenzelvingstechniek – want als zodanig wil ik dit toch beschouwen – houdt verder in, dat een meer dan normaal aantal geestelijke krachten van velerlei gehalte wordt aangetrokken. Hierdoor krijgt bovendien vaak een dergelijk betoog iets onwerkelijks, waar het niet meer alleen tot de mens gericht is, maar voor de spreker – vooral wanneer het een spreker is, die niet te vaak zich op een dergelijke wijze manifesteert – over het algemeen de geestelijk aanwezigen en de stoffelijk aanwezigen een bijna gelijke uitstraling vertonen. En deze uitstraling is het enige, wat hij direct pleegt waar te nemen. Er waren dus een groot aantal krachten samen. En wij menen, dat – ofschoon er hier en daar natuurlijk wel licht storende elementen opgetreden zijn, die wij liever vermeden hadden gezien – er vanuit ons standpunt inderdaad wel iets groots is gebeurd.

Nu echter moeten wij nagaan, in hoeverre wij – aannemend dat wij dus esoterisch of eventueel zo dadelijk magisch willen gaan streven – dit alles mogen bezien. Want ge zult begrijpen, dat in deze lezing toespelingen aanwezig zijn op belangen, die onze speciale groep meer treffen dan het geheel van de Orde of het geheel van de normale mensheid. Ik zal na elk punt u de gelegenheid geven vragen te stellen om zo te ontkomen aan een te wijdlopieg en breedvoerig commentaar.

Dit alles is in overeenstemming – zo werd er gezegd – met de krachten, die in deze tijd gaan heersen. En gelijktijdig werd een totale omwenteling gesuggereerd, die praktisch elk terrein omvat; althans de noodzaak daartoe. Wanneer wij esoterisch denken en streven, dan beseffen wij heel wel, dat een dergelijke inhoud in de eerste plaats geestelijk verwerkt moet worden. Maar daarvoor moeten wij het beeld van het ik nauwkeuriger definiëren dan tot nu toe is geschied. Want – zoals u hebt gemerkt – kwamen daarbij onderwerpen, die wij zoveel mogelijk plegen te vermijden, als sexualiteit enz. mee naar voren; terwijl ook onderwerpen, die wij meestal oppervlakkiger proberen te behandelen, als b.v. politieke verwarringen enz. een bijzondere betekenis kregen.

U moet uzelf leren kennen en wel in waarheid. Dat is de eerste noodzaak, ook wanneer u eventueel de kracht van de nieuwe wereldmeester onmiddellijk zou ondergaan. Jezelf geheel kennen, d.w.z. afstand doen van al die bemantelende verhaaltjes, waarmee je jezelf tracht voor te praten, dat dit of dat toch eigenlijk edeler is, dan het is. De mens moet beginnen zichzelf te erkennen voor wat hij is: een dier met een geest. En hij moet niet trachten het dierlijke van zich af te wentelen. Daarnaast moet hij zichzelf erkennen als een wezen met een zeer beperkte kennis en met een zeer beperkte rede en een zeer beperkte logica. Eerst wanneer hij zijn beperkingen op dit terrein beseft, kan hij grotere geestelijke waarheden gaan aanvoelen en op den duur verwerklijken. Hij moet begrijpen, dat er ergens in hem iets is, wat staat boven al wat hij bewust tot uitdrukking brengt. En nu kunnen wij wel zeggen: "we moeten onszelf toch kennen" (dat is esoterie); maar wij kunnen onszelf slechts zover

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

kennen, als op dit ogenblik ons bevattingsvermogen reikt. Het is heel eenvoudig te zeggen: De rest staat zo dicht bij de zon, dat de zon ons verblindt en ons het zien van dit deel van eigen wezen onmogelijk maakt. Daarom moeten wij leren in zekere mate tot een blindelingse aanvaarding te komen van dit hogere in ons, zonder het aan de beperkingen van stoffelijke opvattingen of dierlijkheid of iets dergelijks te binden.

Uit dezelfde beperking vloeit voor de mens o.m. zijn maatschappelijk denken en zijn religieus denken voort. Beide echter berusten – dat moet u heel goed beseffen – op externe waarden. Men kan u duizend openbaringen voorleggen, maar zij zijn nooit een openbaring, tenzij deze in u geopenbaard is. Of dat nu een herhaling is van iets, wat buiten u al bestaat of niet, doet niet ter zake, maar je moet het beleefd hebben. Heb je dit niet beleefd, dan is het waardeloos ..... voor jou! Daarom moet je een zeer sterk onderscheid kunnen maken tussen datgene, wat voor jou werkelijke betekenis heeft en datgene, wat in feite bijkomstig is.

De nieuwe wereldleraar probeert dus de mens ertoe te brengen a.h.w. alleen uit zichzelf te leven en anderen ook dit recht toe te kennen. En dan vloeit uit bepaalde frasen in het betoog voort – het best uitgedrukt misschien in het commentaar van de eerste spreker na de pauze – dat dit b.v. een afbreken van wat men noemt sociale zorg zou betekenen, voor zover dit op een rechtsbasis staat. Maar dit is volkomen logisch. Zelfs wanneer wij in onszelven trachten door te dringen, nemen wij daarmee risico's.

Zolang wij die risico's door een soort verzekering trachten weg te nemen, komen wij niet tot een werkelijk ervaren. Het gevarenelement is voor de mens noodzakelijk om tot een vol en sterk beleven te komen. Dat geldt voor de stofmens en zeker ook voor de geest. Wij mogen dan ook nimmer vrezen, dat er een bepaald conflict zal ontstaan, wanneer wij onszelf zijn; of wanneer wij onszelf erkennen en naar die zelferkenning handelen. Het is alweer duidelijk, zou ik zeggen; maar meent u dat het een aanvulling behoeft, gaat uw gang.

❖ *Ik vind het moeilijk te veronderstellen, dat men een werkloze of een zieke of een oude mens aan zijn lot overlaat.*

Wat u daar zegt kan ik begrijpen. Maar nu moet u eens, luisteren. Wanneer die oude mensen hulp nodig hebben en ik voel mij daarvan innerlijk bewust, dan zal ik volgens dit bewustzijn hun hulp verlenen. Maar zij moeten wel beseffen, dat deze hulp niet op hun verdiensten berust. Dat zij geen recht hebben te eisen. En daarin ligt nu juist het grote verschil.

❖ *Dus men is dan overgeleverd aan de goedwillendheid van anderen?*

Inderdaad. Want zij hebben op enigerlei wijze voor zichzelf gefaald. De ouden b.v. door geen voorzorgen te treffen voor hun ouderdom. De zieken b.v. door risico's te nemen, die vergingen buiten het voor hen mogelijke, door een leefwijze te voeren, die ongezond was, hun lichaam voortijdig uit te putten e.d. Natuurlijk, er zullen er altijd wel zijn, die vallen in de klasse: ze kunnen er niets aan doen, dat het zo is. Maar zelfs voor hen mag gelden (en dat klinkt nu misschien erg hard, maar in kosmisch opzicht is dit volkomen waar): hun ervaringen zijn voor hen een geestelijke lering. Want zelfs de moeilijkheden, die ze moeten overwinnen en desnoods de vroeger gekomen stoffelijke dood, die daarvan het resultaat zal zijn, wordt omgezet in een intens leven, dat dus grotere bewustwordingswaarden en sterkere mogelijkheden tot zelferkenning inhoudt, dan zonder dit mogelijk zou zijn.

Nu heb ik dus buiten beschouwing gelaten, dat naarmate de mensheid meer bewust wordt zij zeer zeker vrijwillig zal helpen en vrijelijk, waar dit nodig is. Maar op het ogenblik, dat wij voor een mens (en nu gaan we dus even op dit probleem wel in stoffelijke zin in, maar u moet de esoterische achtergrond daarvan goed aanvoelen) volkomen zekerheid scheppen, scheppen wij tevens een volkomen onverschilligheid. Wanneer ik weet dat ik toch zal eten, is er voor mij niet zoveel drang meer iets te bereiken, te werken. Het streven wordt dus weggenomen. Wanneer ik zeker weet dat ik op mijn oude dag toch wel verzorgd zal zijn, bestaat er bij mij geen enkele tendens om iets op te bouwen, een voorzorg te treffen a.h.w., een veiligheid voor mijzelf te creëren. Wanneer ik voor elke schade, die mij overkomt, een vergoeding krijg, zal het mij niet kunnen schelen of er schade komt of niet.

Zet u dat nu eens om in geestelijke zin. Dus wanneer ik een volledige zekerheid heb op aarde, heb ik er eigenlijk geen belang bij om innerlijk iets te bereiken. Ik heb geen innerlijke compensatie meer nodig. Ik besta wel. Ik zak terug tot een bijna vegeterend, of dierlijk peil, voor zover het de geest betreft. Ik heb geen reden iets te creëren om voor mij zelf een zekerheid te scheppen. Nu kan ik dus mijn behoefte aan zekerheid – zo ze toch bestaat –

omzetten in een volkomen irreëel zoeken naar het verwerven van een hemelrijk. Of ik kan – wat eveneens mogelijk is – zeggen: er zal voor mij later ook wel gezorgd worden. Zo ontbreekt de stimulans om innerlijk een krachtreserve en een bewustzijnsreserve op te bouwen, die in staat zijn de mens over momenten van zwakte heen te helpen; die hem ook in staat stellen b.v. onmiddellijk na de dood met een redelijk groot bewustzijn verder te gaan, zonder dat hij een lange tijd in feite op de goedgunstige hulp van andere geesten moet teren, voor hij zijn zelfstandigheid gewint.

En ten laatste: Wanneer je je zo geborgen voelt, dan is er ook geen stimulans meer om werkelijk geestelijk te bouwen. Want wat hebben wij het meest nodig, willen wij esoterisch bewust worden? Een voortdurende confrontatie met onszelven. Maar elke keer, wanneer oorzaak-en-gevolg ons een spiegel wil voorhouden, zegt dan b.v., de maatschappij: "Dat behoef je niet te doen, hoor; ga maar door, wij maken het wel in orde." De mens komt niet tot een erkenning van zijn feitelijke waarde en capaciteiten, bouwt zich daarover desnoods wat illusies op en blijft dus – niet alleen in zijn geestelijk streven en zijn bewustwording maar ook in één van de voornaamste taken, die je in het leven hebt: de zelferkenning – sterk achter bij hetgeen in een grotere zelfstandigheid en bij een mindere zekerheid op allerlei terrein bereikt zou kunnen worden.

Wij gaan nog een schrede verder. Wat gebeurt er, wanneer ik begin met een godsdienst? Normalerweise is de godsdienst een pad, dat de mens tot een zekere geestelijke hoogte kan brengen, van waaruit hij door een innerlijk ervaren zijn eigen weg verder kan gaan. Dat is de oorspronkelijke taak van de godsdienst. Elke godsdienst is de voorbereiding op de inwijding. Nu echter gaat die godsdienst niet meer de mens voorbereiden op een inwijding, op verdere beproevingen, maar zal in overeenstemming met hetgeen stoffelijk ontstaat haar eigen maatregelen gaan afzwakken om aanvaardbaar te blijven. Vroeger meende men b.v. dat het aanhoren van een predikatie, of je die mooi vond of niet, op zondag een noodzaak was voor je geestelijk heil. Het eigenaardige was, dat juist de slechtste predikanten soms de grootste concentratie van hun aanwezigen tot stand brachten; zij het dan juist op hetgeen, waarmee zij het niet eens waren. Iets wat een versteviging van eigen denken en bewustzijn betekent.

Vroeger werd b.v. een vasten gehouden. Of je nu ziek was of dood of levend, dat maakte niets uit. Vasten was vasten, onthouding was onthouding. Tegenwoordig behoef je alleen maar naar een restaurant te gaan om met kerkelijke goedkeuring op vrijdag van vlees te smullen.

Begrijpt u wat ik bedoel? Hier zit dus inderdaad iets eigenaardigs in. De kruk, de steun, die de massa krijgt, valt eveneens weg. De godsdiensten worden enigszins waardeloos, juist doordat de maatschappij een vervlakking tot stand heeft gebracht, die in de mens niet meer de sterkte laat om te offeren en te streven volgens zijn eigen inzichten en inderdaad er iets voor over te hebben. Dit is te algemeen gezegd, dat weet ik. Maar in de esoterie streven wij toch zeker in de eerste plaats naar zelfstandigheid, nietwaar?

Natuurlijk, er bestaat tussen God en ons een relatie, die wij nooit kunnen breken. God is in alle dingen, God is rond ons, God is overal. Wij kunnen in alles God vinden, indien wij willen. Of beter gezegd: In de God in ons weerkaatst zich al wat wij beleven in een juiste en harmonische vorm. Maar vanaf het ogenblik dat ik esoterisch leef en denk, is voor mij dan ook deze God de enige bepalende maatstaf, de enige werkelijke relatie. Al het andere komt er nevenbij. En zo zal de ware esotericus nimmer beheerst worden door de materiële maatstaf; maar hij zal die slechts in zoverre accepteren, als ze voor hem; zijn ontwikkeling, zijn behoefte tot ik-erkenning en Godserkenning niet schadelijk is. Op het ogenblik dat ook de esotericus er toe komt zijn esoterisch streven in de eerste plaats aan te passen aan de eisen van zijn milieu en zijn omgeving, is hij niet meer zelfstandig, komt niet meer tot een zelfstandig beleven en niet tot een waarheid-kennen. Dat is de reden, waarom de nieuwe wereldleraar deze stellingen naar voren brengt.

Ik wil er echter aan toevoegen, zoals dat ook gisteren is gebeurd: Bedenk wel, dat de massa op het ogenblik reeds in een zekere staat van geborgenheid verkeert, zeker in het Westen. Het is niet mogelijk haar deze geborgenheid plotseling te ontnemen, zonder rampen te veroorzaken. Vandaar dat dit een langdurig proces is. Maar voor onszelf mogen wij geen aanspraak maken op verzekeringen en zekerheden, wanneer wij innerlijk streven, tenzij deze uit ons eigen wezen, denken en geloven voortvloeien en in onszelf als deel van het ik en als juist worden ervaren. Dus wanneer ze uit God komen en niet uit maatschappelijke noodzaak, maatschappelijke rechtvaardigheid of iets anders. Daar hebt u de essentie van de leer van de

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

nieuwe wereldleraar hierover. En tevens ook de beantwoording van uw vraag.

Mag ik er misschien nog een heel wreed iets aan toevoegen? Wanneer een hond een groot nest werpt, dan zorgt ze niet voor de zwaksten, ze zorgt het best voor de sterksten. Waarom? Omdat zij in haar instinct voelt, dat de sterkeren zich in de wereld kunnen handhaven, maar dat de zwakken altijd zullen ondergaan. In de gemeenschap van de maatschappij is het zo, dat het aankweken van zwakheden in feite een belasting voor de gehele maatschappij betekent. Een verzwakking niet alleen in materieel opzicht of in stoffelijk-genetisch opzicht, maar een verzwakking, die het totaal van het menselijk bewustzijn aantast, ook het menselijk denken. Er zijn mensen, die zwak worden geacht, die grote kracht bezitten en grote invloed uitoefenen. In de genormaliseerde maatschappij kunnen deze praktisch niet optreden.

Om u een typisch voorbeeld te geven: Een Edgar Allen Poe schiep vanuit zichzelf iets van het dichtelijk gruwelijk, dat eerder verwant is aan een astrale wereld en aan sommige sferen van halfduister, dan aan de mensenwereld. Maar hij zou het nimmer geschapen hebben in deze tijd. Want hij zou een ontwenningsskuur opgelegd krijgen door de rechter, hij zou bij de AA terecht komen; kortom, men zou hem zelfs deze mogelijkheid ontnemen. Ik wil erop wijzen, dat een groot gedeelte van de grote mensen in wetenschap en kunst volgens de normen van hun tijd zowel als volgens uw normen een niet normaal leven voerden. Dat velen van hen op enigerlei wijze zich te buiten gingen, maar dat zij daaruit hun krachten en hun prestaties putten. In deze tijd wordt dit niet getolereerd en is de prestatie dus onmogelijk. De grootste geestelijke werkers, die de laatste 25 tot 30 eeuwen hebben voortgebracht, zijn allen mensen geweest, die – om het nu eens populair te zeggen – eerst in de goot hebben gelegen en een hele hoop dingen hebben gedaan, die absoluut onaanvaardbaar zijn tot moorden toe, voor zij hun nieuw inzicht konden gewinnen. Zij droegen dit inzicht wel in zich, maar moesten eerst in een confrontatie met de wereld a.h.w. zichzelf overwinnen en die wereld overwinnen, voor zij tot hun sterke innerlijke bewustwording, met alle resultaten en gevolgen daarvan konden komen. Daarom brengt deze tijd b.v. geen Franciscus van Assisi meer voort, maar wel twistende priesters, die zo nodig elkaar gevangen zetten, elkaar plagen, elkaar doen transportereren naar andere en afgelegene gebieden, etc. Daarom brengt de wereld van deze tijd wel voort de eenvoudige technische werker, die in zekere mate creatief is, maar slechts zeer zelden de geniale werker, die uit zijn eigen eigenaardigheden – en misschien onmatigheden – komt tot het erkennen van een nieuw bestaan, een nieuwe mogelijkheid, een nieuwe wereld.

Dit is geen aantijging tegen uw tijd, begrijp mij wel; maar het is alleen om u iets duidelijk te maken. Een geestelijke ontwikkeling, een innerlijke zelferkenning is geen geleidelijk en rustig gebeuren. Het gaat gepaard met ontzettende innerlijke stormen. Je zou haast kunnen zeggen: je hebt geestelijke groeistuipe; en die komen zeker ook stoffelijk tot uiting. Dit is normaal. Wanneer men de normaliteit van de uiting bestrijdt, maakt men daarmee de innerlijke bewustwording tot een reeks van complexen i.p.v. een normale groei. Ik hoop voldoende over dit punt te hebben gezegd. Ik achtte het belangrijk genoeg er eens uitvoerig op in te gaan. Let wel, u hoeft het met deze dingen niet eens te zijn, maar begrijpen moet u ze wel. U moet begrijpen dat een ander dit kan beseffen en kan zien.

Nu moet u eens trachten om vanuit uzelf de stelling, die u van de wereldleraar gehoord hebt en het commentaar daarop desnoods ook, om te zetten in een voor u juiste levenshouding, in een voor u juist inzicht, in een voor u juist hanteren van de krachten, die u bezit, de gaven die voor u mogelijk zijn, de werkelijkheid, die voor u bestaat. Op het ogenblik, dat wij magisch willen werken, zullen wij ons natuurlijk het eerst getroffen voelen door deze verklaring: Wanneer je dit licht nu maar eenmaal in je ontvangt, al is het slechts op één punt, dan put je daaruit zoveel, dat je doden kunt opwekken, dat je mirakelen kunt doen. Maar dat betekent in zekere zin een prijsgeving van jezelf aan het licht, begrijp dat wel. Je kunt niet jezelf blijven, zoals je zou willen zijn of zoals je bent en gelijktijdig het licht ontvangen. Indien het licht in je werkzaam is en door je optreedt, dan heeft dat consequenties. Die consequenties liggen zeker in het vlak van hetgeen u daarmee betekenen kunt voor anderen, wat u bereiken kunt voor anderen en ook voor uzelf.

Maar het houdt ook in, dat u al wat er uit voortkomt zult moeten leven. Je kunt niet het goddelijk licht aanvaarden en je eigen waarheid leven. Je kunt niet de kracht van het goddelijk licht gebruiken en de gevolgen daarvan voor je.zelve voorkomen. Innerlijke harmonie is voor dit licht een noodzaak.

Ik geef toe dat die harmonie soms van zeer korte duur kan zijn en toch het gewenste resultaat

met zich brengen. Hoe je die harmonie bereikt is eigenlijk onbelangrijk, maar u moet voor een ogenblik volkomen tevreden zijn met de wereld, met jezelf, met je God. Je moet eigenlijk alles als een eenheid durven ervaren, omdat er voor jou geen gevaren, geen kwetsbare punten, geen directe tegenstellingen in zijn. Pas dan wordt dit geheel magisch hanteerbaar en niet voordien. Het zal u duidelijk zijn, dat het mooi is om te zeggen: Geloof nu maar en het komt er. Maar een direct en volledig geloof kunt u niet scheppen zonder innerlijke harmonie. In 9 van de 10 gevallen is een geloof eerder iets wat je gebruikt om je eigen onevenwichtigheden aan te vullen, dan een werkelijke en volledige aanvaarding met volledige zekerheid van iets, wat niet onmiddellijk gemanifesteerd is en wat je alleen innerlijk erkent.

Daarom vrienden, hoe groot de mogelijkheden ook zijn, die er voor de mens in liggen, is het zeker niet de gemakkelijkste of de eenvoudigste weg, die in deze nieuwe leer is gelegen. Richten wij hierop in de eerste plaats onze blikken, dan bestaat het grote gevaar, dat wij voor onszelf tot velerlei frustaties zullen komen. Alleen in het volledig jezelf vergeten a.h.w. in God kun je komen tot dit magisch licht, dit goddelijk licht, dat alle wetten der wereld desnoods overhoop werpt.

Nu is er nog een punt aan verbonden. Want er ligt in de nieuwe leer ook een zekere esoterische kracht. Het is de leer, die wij eenheid, harmonie noemen en die u vroeger misschien eerder met naastenliefde zou hebben omschreven, Een element echter, dat niet meer uitgaat van een relatie tussen het ik en de naaste, maar alleen in de erkenning van de naaste het behoefte-element van de naaste binnen het ik erkent. Wij hebben het daar zo-even al over gehad aan de hand van onze vorige les. Hier treedt het vreemde dus op, dat wij niet bewogen zijn door de toestand, die anderen zich indenken, maar alleen door de werkelijke toestand.

Nu werd er zo-even gezegd: u hebt de Boeddha aangehaald als een voorbeeld. Toen de Boeddha geroepen werd om bij zijn vader te komen, toen deze stervende was, werden hem zes malen boden toegezonden en hij zond hen terug. Hij ging niet. Toch ging hij op het juiste ogenblik en was hij tijdig bij zijn vader vóór diens sterven. Waarom? Niet de beoordeling van de wereld telde meer; maar wat hij in zich erkende aan leven en levende kracht van zijn vader, zoals die in hem bestond, dat telde. En daardoor wist hij; eerst nu is er het ogenblik, dat een wisseling naar een lichtender wereld mogelijk wordt. Op deze wijze zou je volgens de nieuwe wereldmeester moeten leven. Niet reagerend op wat buiten je bestaat, maar reagerend op wat in je bestaat aan erkenning, aan behoefte enz.

Bij deze innerlijke erkenning worden alle wetten opzij gezet, zeker. Maar .... ik kan slechts die wetten terzijde stellen (laten we dat niet vergeten), die in mij geen werkelijke waarde hebben. Als u werkelijk gelooft aan artikel 461 (verboden toegang), dan betekent dit voor u, dat ook in u deze beperkingen bestaan en dat het overschrijden van zo'n gebod het wekken is van innerlijke disharmonie. Begrijpt u waar het om gaat? In deze esoterie met al haar leer over vrijwording en over het verwerpen van vaststaande waarden geldt de innerlijke wereld. En die innerlijke wereld erkent krachtens bewustzijn, denken en leven bepaalde uiterlijke maatstaven. Zolang deze erkend worden, innerlijk en in mij, zal elk overschrijden daarvan – zelfs in gedachte – een ontstaan van disharmonie zijn.

Wanneer je dat dan verder ontleedt, is het voor het volgen van deze nieuwe leer en dus ook van de nieuwe tendensen in de wereld erg belangrijk, dat je leert je gedachte en je daden in overeenstemming te houden of te brengen. Dit geldt op elk terrein. Dat gaat van het terrein van luiheid, trots, begeerte, enz. tot het hoogste toe.

Waar een aanmerkelijk verschil is tussen de gedachtewereld en de dadenwereld, is disharmonie. Waar je disharmonisch bent is geen werkelijke eenheid met het Goddelijke, geen opgaan in deze nieuwe kracht, geen eenheid in het nieuwe licht te verwachten.

De inleider van gisteren zou gezegd hebben, dat Mozes het al neergeschreven heeft in zijn wet: "Gij zult niets begeren, noch ....." en dan komt een hele serie opsommingen van hetgeen een ander toebehoort. Dus alleen al de gedachte is net zo erg als de daad. Vóór Mozes waren er anderen, die zouden wij ook nog kunnen opnoemen. De waarheid hiervan is echter niet, dat men de wet volgt omdat zij een uiterlijk opgelegd gebod is, maar een innerlijke noodzaak. En dat is een verschil. Tot nu toe heeft men u dit alles opgelegd, omdat het "de weg" was of omdat het "Gods wil" was. De nieuwe meester echter zegt: Dit is niet Gods wil. God laat toe dat je elke fout uithaalt, die je maar wilt uithalen. Hem interesseert dat niet. Maar voor jezelf

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

is het een noodzaak, omdat je alleen op die wijze (dus door die eenheid van handelen en denken, enz.) als mens verder kunt komen.

En hoor ik nu nergens iemand zeggen: Maar dat klopt dan toch niet helemaal met de esoterische weg? Heeft niemand daaraan gedacht? Dan heb ik u of meer geboeid, of u bent het vlugger vergeten dan ik veronderstelde. Want ik breng hier het handelen dus naar buiten toe. En toch spreek ik over een esoterische weg.

❖ *Als het één is, is het het Zelf.*

Wórdt het het Zelf, maar het is het niet. En daarom kan de leer, die nu gebracht is, nog niet de volle en de volledige inwijding van de mensheid betekenen. Want zij is een leer, die gebaseerd is op wat nu bestaat. En eerst wanneer uit het heden zich een nieuwe en andersdenkende mensheid ontwikkeld heeft, wanneer de wereld is aangepast aan nieuwe mogelijkheden, zal het mogelijk zijn een nieuwe leer te brengen, die de volledige vrijwording in de juiste vorm voor elke mens aanvaardbaar, redelijk en bruikbaar brengt. En dan zal blijken, dat naarmate wij verdergaan in de ontwikkeling van de mensheid als zodanig, het esoterisch element ook tevens een meer redelijk element wordt; ofschoon het nimmer stoffelijk-redelijk kan zijn en voor de menselijke rede aanvaardbaar. Want dat is een leerstelling, die niet is aangehaald, maar die ik dan nog graag van de nieuwe wereldmeester even wil citeren.

De uiteindelijke weg der bereiking brengt ons tot beseffen, verwerklijken en éénworden t.o.v. het Goddelijke. Commentaar?

❖ *De mensheid is nog niet rijp voor de lessen van de nieuwe wereldmeester.*

Als een lering, die bestemd is om meer gemeengoed te worden, is de mensheid dus nog niet rijp voor de hoge waarheid. Maar wanneer dit een waarheid is, die nu voor de mensheid wordt voorbereid, opdat zij die na enige tijd dus algemeen zal kunnen verwerken, houdt dit ook in, dat er een nieuwe fase begint van inwijding, die de volgende fase onder de mensen en de geest voorbereidt.

❖ *Is het voor de jeugd niet aantrekkelijk? Als je jong bent, lijkt het me heerlijk dit alles te horen.*

Het lijkt je, wanneer je ouder bent, goed voor de jeugd. De jeugd lijkt het goed voor de ouderen; omdat het voor de jeugd wel aanvaardbaar maar te abstract is; en voor de ouderen eigenlijk wel aanvaardbaar, maar te moeilijk en toch niet meer te verwerklijken. Dat bedoelt u toch? Maar nu kunnen we daar een andere vraag tegenover stellen: Kunnen wij in een eeuwig leven, waar de kern van de zaak geestelijk is en niet anders en alle andere verschijnselen als bijkomstigheden en onbelangrijk kunnen worden beschouwd, een dergelijke ontwikkeling van leeftijd of van wereldervaring afhankelijk stellen? Of moeten wij haar alleen afhankelijk stellen van innerlijk begrepen? U leeft eeuwig. Wat u nu begint, kunt u vanuit de stof in de geest voortzetten. Maar wat u nu niet begint, kunt u niet in de geest voortzetten. Want elk geestelijk werken en bereiken in de sferen is gebaseerd op iets, wat in de stof reeds bestond. Al is het maar een kiem, maar er moet iets van aanwezig zijn. Dus wanneer je nooit belangstelling hebt gehad voor muziek, kun je nooit een goede bazuinengel worden.

❖ *Is dit ook niet een verleggen van de verantwoordelijkheid, waar je vroeger alles wat je overkwam aan God kon danken of wijten, terwijl je het nu alleen met jezelf hebt te stellen?*

Het is natuurlijk een verleggen van de verantwoordelijkheid, maar het is tevens een rijpingsproces. Zoals God is gegroeid van een plaatselijk godje, dat voortdurend ruzie had met andere plaatselijke godjes, voortdurend toornig was, als iemand keek naar andere godjes, is God al gegroeid tot een Vader vol van liefde. Naar nu moet de mens nog groeien als een kind, dat die Vader waardig is. U bent zelf verantwoordelijk voor alle dingen, want alles komt uit jezelf voort. Dat is de essence van de leer.

Ik geloof niet dat er veel tijd over is om nog andere leringen aan te halen. We zullen dat verschuiven tot na de pauze, als de andere spreker daar tenminste de neiging toe heeft. Mag ik u echter één vraag stellen? Is er iemand, die nog omtrent hetgeen gisteren is verwerkt en gezegd, iets te vragen of op te merken heeft of desnoods iets af te keuren?

❖ *Degene die de lering gaf was iemand uit het gevolg van de wereldleraar en is dus bij hem?*

Geestelijk, ja. Dus één van de groep, die vanuit de geest – noemt u het desnoods als dienende geest – dus met de wereldleraar en zijn werk zeer nauw verwant is en zich daar praktisch geheel aan wijdt.

- ❖ *Het Licht werd aangegeven als een trilling, een siddering in jezelf. Dus feitelijk behoef je God niet eens meer buiten je te stellen of te denken, omdat we het alleen van binnenuit kunnen bereiken?*

Dat is volkomen juist, maar dat is altijd juist geweest. Wanneer u thuis waterleiding hebt, gaat u dan een glas water drinken aan de dorps-pomp? Wanneer u dat doet, dan doet u dat zeker niet, omdat het de enige of de beste wijze is om water te verkrijgen. U doet het misschien om te ontlopen aan dingen in uw eigen huis, die u niet bevallen. Zoals vele mensen een God buiten zich vereren, omdat in hen zoveel aanwezig is, wat ze niet met God in harmonie kunnen brengen, dat ze maar liever afzien van een erkennen van de goddelijke waarheid in henzelf.

- ❖ *Over de wijze, waarop de verwerkelijking van de eenheidsbeleving tot stand moest komen, is gisteravond, maar ook vrijdagavond na de pauze iets gezegd; n.l. dat wanneer je deze gedachteprojectie wilt doen, 'je dan vooral aan de God moest blijven denken en niet aan hetgeen je bereiken wilt; want anders intervenieer je in de uitkomst van de kracht die je oproept. De mens is n.l. geneigd meer te denken aan het object dan aan de originator.*

Mag ik een vergelijking maken? Dat maakt het misschien duidelijker. Laten we nu erg oneerbiedig zijn en zeggen, dat er een machine is, die een door ons begeerd product maakt. Als wij nu het hele product steeds blijven volgen, is de kans groot, dat de machine niet juist is ingesteld en dat wij i.p.v. laat ons zeggen de beker, die wij willen hebben, een eierdopje krijgen of iets dergelijks. Dus moeten wij zorgen dat de machine kan draaien, zorgen dat de machine in orde is. In de vergelijking is de goddelijke kracht onze machine, die verwerkelijkt. Wanneer wij het doel hebben gesteld, dan kunnen wij door in de kracht zelve actief te zijn en die kracht te beleven, veel meer presteren dan door voortdurend haast huilerig te omschreven wat we willen hebben, zonder daaraan zelf bij te dragen; ja, zelfs daardoor belettend dat de kracht, die het gewenste verwerkelijken kan, haar volle activiteit ontplooit. Dat is toch logisch?

Wij trachten u de laatste tijd eigenlijk dus de nieuwe leer – zij het niet helemaal onder die naam – al bij te brengen, wanneer wij de gelegenheid hebben. En die is er ook niet altijd. Want voor ons is het heel vaak zo, dat de aanwezigen bepalen wat wel en wat niet kan. Wij hebben b.v. gisteren gezien, dat er een gelukkig gemiddelde was getroffen tussen het meest wenselijke en het uiterst mogelijke. Want een zo groot mogelijk aantal mensen bereiken kan niet gepaard gaan met een zo intens mogelijk manifesteren. Was het gezelschap kleiner geweest en nog selecter, dan zou waarschijnlijk de manifestatie veel intenser zijn geweest. Maar zo was er een gelukkig gemiddelde.

Ik hoop dat u dat in uw eigen streven ook altijd voor ogen zult houden. De kracht en het doel zijn belangrijker dan we denken. Maar het doel zal nimmer precies liggen, zoals wij het graag zouden zien. Daarom geven wij onze kracht en wij concentreren ons op alle kracht, die ons kan bijstaan en wij trachten binnen de voor ons bereikbare goede condities door deze klacht het doel te doen verwerkelijken, ofwel datgene wat ons doel benadert of zelfs overtreft, volgens een weten, dat het onze te boven gaat.

Ik geloof, dat wij hiermede voor de eerste helft kunnen volstaan. Ik wens u allen een zegenrijke en vruchtbare avond.

TWEEDE GEDEELTE

Goedenavond vrienden.

Wij hebben vanavond twee punten, die in de les even behandeld moeten worden. Het eerste punt is dit (het heeft een semi-magisch karakter): Tussen de wereld van de geest en die van de mens bestaat natuurlijk een scheiding. Deze scheiding is echter niet volledig. Wanneer wij nu stellen, dat de werkelijke scheiding tussen mens en geest identiek is aan het verschijnsel, dat u tijd noemt, maar dat zich voor de geest eerder openbaart als beweging of als flux, dan zijn wij ongeveer juist.

Het is duidelijk, dat wanneer wij een stroming hebben, die in het midden het sterkst is, zij aan de beide zijden zal afflauwen. Dit houdt in, dat – wanneer u leeft in uw eigen menselijke tijd – door enigszins in deze tijdstroom in te dringen u een aanmerkelijk snellere beweging krijgt.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Een vooruitgaan in tijd; terwijl u daarentegen door naar de andere zijde te gaan de mogelijkheid krijgt (het is n.l. een keerstroom) om terug te gaan in tijd. Een ieder, die zich vanuit de menselijke sferen beweegt in de richting van de geestelijke sferen, zal deze stroom moeten doorkruisen en zal dus over het algemeen een gelijke periode voorwaarts en terug in tijd worden gezet. Waar dit niet wordt ervaren bij een normale uittreding naar een hogere sfeer, maakt dit weinig uit. Zodra wij echter blijven vertoeven in de grensgebieden, zal deze invloed zeer sterk optreden. Wij kunnen daarom – rekening houdend met dit verschijnsel – bepaalde krachten voor de aarde in tijd vooruit projecteren; zoals wij op dezelfde wijze kunnen terugkeren in de tijd en dus onafhankelijk van de stof in het verleden bepaalde krachten of gedachte kunnen projecteren op een zodanige wijze, dat ze in dit verleden reeds werking krijgen en in het heden mede verwerkt zijn. Het zal dan ook vaak noodzakelijk zijn voor de mens om in zijn eigen innerlijk leven zowel als in zijn geestelijke werking t.o.v. anderen soms in tijd terug te gaan. Dit teruggaan in tijd speelt zich binnen het menselijk denken veelal af als herinnering, maar kan, gekoppeld aan een geestelijk streven, bepaalde factoren in het verleden planten, die – in het heden tot rijping komend en nooit eerder – in de toekomst een andere, voor ons meer wenselijke ontwikkeling mogelijk maken. Hetzelfde geldt dus voor bepaalde geestelijke ontwikkelingen, het verwerven van geestelijke kennis, het leggen van geestelijke contacten en zelfs het leggen van bepaalde stoffelijke contacten. Al deze mogelijkheden zijn dus ingesloten in deze flux van tijdstroom.

Nu moet de mens vanuit zichzelf rekening houden met het feit, dat hij overal, waar hij zich in deze flux, in deze tijdstroom, beweegt, contact zal opnemen met verschillende geestelijke entiteiten, die daarin trachten zich te openbaren op ongeveer dezelfde wijze als de mens. Zo zal een geest, die zich in dit gebied openbaart, niet haar werkelijke wezen of voertuig aannemen, maar eerder – evenals de uitgetreden mens – zich in een soort tussenvoertuig of in een soort projectie daar bevinden. Daarom kan worden gesteld dat elk contact met de geest, dat nog binnen de tijdstroom plaatsvindt, nimmer reële uitingen van die geest mogelijk zal maken of een reëel erkennen van de persoonlijkheid van die geest; dat schijnvormen, begoocheling e.d. vanuit geestelijke gebieden, evenals waanvoorstellingen hoofdzakelijk vanuit deze stroom te verwachten zijn.

De conclusies: Daar wij met ons eigen denken en vooral wel met onze innerlijke concentratie vaak zeer grote krachten kunnen ontladen op de wereld, zullen wij gebruik kunnen maken van deze toestand om – indien wij eerst in onszelf deze kracht vergaard hebben – d.m.v. uittreding en een juist hanteren, een juist stijgen in de sferen tot bijna boven het astrale toe, een ontlading in het verleden kunnen veroorzaken, waardoor wij soms mensen aanmerkelijk kunnen helpen, die wij op dit ogenblik met eenzelfde kracht niet meer zouden kunnen bijstaan. Als zodanig kan het b.v. bij genezing zeer interessant zijn om zich op de beginfase te concentreren en te trachten in deze beginfase in te grijpen. Wij zullen daarbij nooit verder kunnen komen dan de huidige ontwikkelingen, omdat een absolute tegenstelling of plotselinge verandering in ons eigen besef en dat van onze omgeving niet mogelijk is, zolang wij in de stof zijn. Wel echter kunnen wij gunstige voorwaarden scheppen om in de nu bestaande toestand aanmerkelijke wijzigingen tot stand te brengen, ja, zelfs vaak de verschijnselen, die nu misschien nog officieel b.v. aan een ernstige ziekte zijn toegeschreven, zover terug te dringen, dat zij eerder een kwestie worden van zenuwen, van mentale instelling, dan van een feitelijke kwaal. Wij zullen dan in het heden alle verdere maatregelen moeten nemen en eventueel zelfs krachten in de toekomst moeten projecteren, indien wij de mens in het heden daarvoor niet voldoende kunnen bereiken, om de verdere gevolgen weg te nemen.

Ook wat betreft veranderingen in de wereld kunnen wij dit doen, zolang wij ons beperken tot personen. Het uitstralen van krachten zo groot, dat zij grotere groepen van mensen of zelfs grote delen van de mensheid zouden beïnvloeden, is in deze tijdstroom niet mogelijk, daar een te grote krachtontlading het effect zelve wegneemt en ons plaatst in de werkelijkheid en het eeuwigdurend nu, dat door ons automatisch wordt geïdentificeerd met de ogenblikken, die wij nu beleven.

Alles wat wij willen doen en tot stand willen brengen d.m.v. deze tijdstroom, zal dus zijn gelimiteerd tot:

1. Iets dat ligt buiten eigen wezen. Eigen wezen wordt altijd met het nu geïdentificeerd en het in een voorgaande tijd projecteren van krachten heeft op het ik geen invloed. Het zal altijd voor een ander moeten zijn.

2. Wij kunnen die krachten slechts dan projecteren, wanneer wij ongeveer op de hoogte zijn van de tijdsverhouding en het tijdsverloop.

Daarbij houden wij aan, dat de voorstelling van een feitelijk stoffelijk gebeuren plus een geestelijk stijgen voldoende is om een teruglopen mogelijk te maken tot deze periode. De periode zelf wekt dan een signaal en maakt het de geest mogelijk onmiddellijk haar eigen krachten te ontladen. Daarbij daalt zij over het algemeen enigszins door de tijdstroom naar het menselijke toe en wordt weer meegevoerd naar haar eigen moment, dat voor haar "nu" heet.

Nu wil ik verder nog enkele opmerkingen maken omtrent de gedachtewereld. Telepathische contacten kunnen op vele wijzen worden gelegd. De mogelijkheden van directe projectie van beelden zijn over het algemeen beperkt voor de mens, die in de eerste plaats nog denkt aan spreken met anderen als contactmethode. Ook een uitvoerig spreken is over het algemeen uit den boze, waar men niet in staat is zich op volledige zinnen zo scherp en intens te concentreren als b.v. op enkele woorden. Alle pogingen tot telepathisch contact zullen dus – behalve tussen de zeer bewusten – worden bepaald tot het als telegramstijl samengevoegd uitzenden van de hoofdideeën met zo groot mogelijke intensiteit. Daarbij is het belangrijk, dat u uzelf identificeert. Want iemand, die telepathisch ontvankelijk is, maar niet voldoende in staat is zichzelf af te schermten tegen alle andere en mogelijk storende invloeden, zal over het algemeen niet in staat zijn – zonder een regelmatig herhaalde identificatie – uit te maken met wie hij contact heeft en zou dus tot een verwisseling van bepaalde gegevens kunnen komen.

Voor elke mens is deze telepathische overdracht mogelijk, zolang hij verkeert in een toestand van praktische daadloosheid en zich niet intens bezighoudt met andere, de gedachte wekkende prikkels of emoties. Voor het uitzenden van gedachte kan gebruik worden gemaakt van eigen emotionele inhoud, zodat men eigen gevoelsleven kan gebruiken om een bijzondere nadruk te geven aan de impulsen, die men uitzendt.

Wanneer de gevoelsimpuls buitengewoon groot is, kan een dergelijke overdracht van gedachte spontaan optreden. Hierbij kan een weerkaatsing via de tijdstroom optreden, zodat het ogenblik van uitzending en ontvangst niet altijd identiek zullen zijn. Hoe beknopter en scherper de boodschappen worden uitgezonden, hoe duidelijker en scherper zij zullen worden ontvangen.

Alle telepathische berichten, die men uitzendt, zullen verder gebonden moeten zijn aan de volgende condities:

1. Men moet zelve direct bij de boodschap betrokken zijn en moet er zelve belang bij hebben; anders zal – tenzij men zeer geschoold is – een voldoende uitzending daarvan zeer moeilijk vallen.
2. De persoon, tot wie de boodschap gericht is, zal eveneens bij de uitzending betrokken moeten zijn; hij zal belang moeten hebben bij hetgeen wordt geprojecteerd.

Alleen op deze wijze is het mogelijk om zonder een tevoren vastgesteld punt te hebben van harmonie toch een contact met elkaar te verkrijgen.

Deze telepathische contacten kunnen worden gebruikt om b.v. troost uit te zenden; bepaalde impulsen of gedachte naar mensen in wie men meent een belangrijke wijziging tot stand te kunnen brengen; zij kunnen gebruikt worden om bepaalde gevoelens te veranderen; zij kunnen worden gebruikt om in elke mens – mits wij dit ten goede richten – een zekere daaddrang te doen ontstaan.

Alle verschijnselen, waarbij een terugvoeren in tijd ontstaat van de gedachte-impuls, voert tot onbegrip. Daarom mag men nimmer uit een hoog geestelijk standpunt trachten telepathische contacten met andere, in gelijke wereld levende mensen en wezens op te nemen.

Contacten op dit gebied zijn ook mogelijk met dieren, indien men tracht zich te beperken tot de zeer eenvoudige gevoelens van lust en onlust, daarbij zich baserend op hetgeen het dier in zijn gewoonten (niet in de interpretatie, die u daaraan geeft maar in zijn gewoonten) als emoties van behagen en onbehagen kan kennen. Op deze wijze zou het ook mogelijk zijn om dieren een zekere scholing te geven tijdens de rustpauze.

Ten laatste kan door geschoolden deze methode van telepathisch zenden gebruikt worden om kennis in anderen te verankeren, die voor hen noodzakelijk is, danwel een volledige recapitulatie van hun eigen kennis – en soms ook een vrijwording van een deel van het

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

onderbewustzijn – tot stand te brengen en hen zo dus innerlijk te verrijken. Dit voor zover het voor vanavond de magie betreft.

De esoterie staat natuurlijk vanavond ook enigszins in verband hiermede. Alle mensen behoren tot dezelfde mensheid. Deze mensheid breidt zich uit over allen, die eens de menselijke vorm bekleed hebben of bekleden zullen, ongeacht de vorm en de bewustzijnstoestand, waarin zij thans verkeren. Wij dienen te beseffen, dat al hetgeen wijzelf binnen de mensheid zijn, presenteren en uitzenden, een weerkaatsing zal vinden binnen het totaal van deze mensheid. Het kennen van deze mensheid is voor ons echter onmogelijk. Wel kunnen wij in onszelf een voorstelling van die mensheid maken. Indien wij spreken tot de voorstelling van die mensheid, die wij in onszelven dragen, treedt automatisch een selectief proces op, zodat wij ons slechts zullen richten tot diegenen binnen het menselijk zijn, die inderdaad met ons harmonisch zijn. Het is daarom verstandig om bij elk esoterisch streven, dat mede de wereld tot doel heeft (voor zover dit dan in de esoterie mogelijk is) zich te richten op de in het ik bestaande voorstelling en nimmer op een uiterlijke werkelijkheid. Ik zou u willen aanraden, om – wanneer men vanuit deze basis werkzaam wil zijn voor anderen, wat soms voorkomt – niet te werken b.v. met foto's of concrete voorwerpen, maar eerder met voorstellingen, die men in zichzelf opbouwt aan de hand van enige uit de werkelijkheid stammende gegevens.

Waar de innerlijke wereld van het allergrootste belang is voor onszelven doen wij er goed aan in die innerlijke wereld elke voorstelling op te bouwen en wel voor onszelf zo permanent mogelijk (ze zal toch altijd vluchtig blijven), opdat wij in onszelf een voortdurend beroep kunnen doen op elke kracht en elke factor in het leven, die voor ons noodzakelijk is. Wanneer wij geleerd hebben, dat wij op deze wijze antwoord kunnen krijgen zowel vanuit het Groot-Goddelijke, de voorstelling die wij ons maken van geesten en sferen, als uit het menselijke en zelfs het z.g. dood-materiële, zullen wij misschien kunnen overgaan tot het aanvaarden van het Goddelijke in onszelf, zoals het werkzaam is. Dit bestaat dus in een identificatieproces, waarbij niet de buiten ons liggende waarden maar wel de binnen ons liggende voorstellingen alle worden gezien als beziel door de goddelijke kracht, gelijktijdig weerkaatsend een deel van ons wezen. Deze weerkaatsing van ons eigen wezen maakt het ons mogelijk uit het geheel van de in onze voorstellingswereld levende factoren een beeld op te bouwen van onszelf. Naarmate deze beelden veranderen, nemen wij ook aan dat wijzelf veranderen. Het is niet belangrijk, dat wij verstandelijk idealisaties zullen aanbrengen in deze beelden, waar zij zich bij een ernstig gebruik ervan toch aan de werkelijkheid voortdurend zullen aanpassen.

Het is voor ons niet mogelijk in onze innerlijke wereld (of zo ge wilt: eigen kosmos) beelden aan te brengen, die niet stroken met ons eigen wezen of een elders bestaande werkelijkheid; en wel een elders voor ons kenbaar bestaande werkelijkheid. Deze kenbaarheid kan zowel geestelijk als stoffelijk zijn. Zo zal altijd onze innerlijke wereld beperkt blijven tot datgene, wat op dit moment tot ons leven behoort. De absolute eenheid, door het zien van het Goddelijke in al deze dingen plus de uiting van onszelf in het geheel uit al deze dingen ontstaan, maakt het ons mogelijk steeds verder door te dringen in de groot-geestelijke krachten.

Er kan worden gesteld, dat bij het bereiken van een zekere harmonie in deze innerlijke wereld, tevens harmonie optreedt met de z.g. kosmische openbaringen of groot-krachten. Deze kosmische openbaringen of groot-krachten, zelf een persoonlijkheid zijnde, zullen ons dan hun eigen licht geven. Het godsbeeld in ons wordt tijdelijk vervangen door dat van een bepaald facet in de kosmos. Hoe sterker wij het facet leren kennen, hoe harmonischer ons wezen zal worden en hoe sterker en juister alle beelden op elkaar afgestemd raken.

Waar ons eigen ik echter niet in staat is te volstaan met één facet van het Goddelijke, zullen er – zelfs wanneer er een maximum aan harmonie bereikt is – in ons bepaalde vragen overblijven. Deze vragen, die een beantwoording eisen, vormen een verandering of een nieuwe factor in die innerlijke wereld, die wij geschapen hebben. Daardoor ontstaat een hernieuwd streven, tenslotte overgaand in een afstemming op een nieuw facet van het Goddelijke en daarmee een hernieuwde harmonische beleving, die echter nu op een ander niveau ligt.

Harmonie op elk niveau is voor ons innerlijk van het grootste belang. Ook wanneer wij deze uiterlijk niet kunnen handhaven en niet in staat zijn hiervan de volle vruchten te plukken, zo dienen wij toch steeds hiernaar te blijven streven. Dit streven kan voor de mens over het algemeen het best worden gehandhaafd, indien hij de volgende levenscondities voor zichzelf zo goed mogelijk verwerkelijkt:

Tracht nooit te leven in tegenstelling tot je eigen gedachte en dromen, maar tracht deze – voorzover ze binnen je wereld en het daarin gangbare mogelijk zijn – te verwerkelijken. Zoek in de verwerkelijking van deze dromen niet naar de lagere maar naar de hoogste elementen, die daarin kenbaar zijn.

Ga steeds uit van het standpunt, dat overal in de wereld, waar een disharmonie bestaat, uzelf aan de disharmonie deel zult hebben. Vermijd daarom elke disharmonie zoveel mogelijk; en zo ze optreedt, tracht voor uzelf door het verwerven van een juiste voorstelling der omstandigheden onmiddellijk innerlijk een toch harmonisch beeld te scheppen. De werking hiervan uitgaande zult u vaak ook uiterlijk kunnen ervaren.

Projecteer nimmer idealen op anderen, maar wel voortdurend in uzelve. Maak ze voortdurend deel van uw innerlijke kosmos en zie, hoe zij in feite zich vormen.

Absorbeer alles wat u aan lering wordt gegeven, maar voeg het binnen uw eigen ik samen tot een voor u harmonische en praktische waarde.

Alle innerlijke groei gaat gepaard met stoffelijke uiting. dit is geen gewild maar een automatisch proces. Onverschillig of u een weg volgt van rede of van gevoel, in de esoterie is het onmogelijk te ontsnappen aan deze consequentie. Wat ik in mij als voorstelling wek en in mij als harmonisch beschouw, zal ik tot uiting moeten brengen. Komt men tot een verzet tegen deze uitingen, dan is de innerlijke harmonie verstoord en zal deze eerst hernieuwd en nu in overeenstemming met de mogelijkheden moeten worden opgebouwd. Houd dus steeds rekening met de mogelijkheden, die er voor u bestaan, ook in de materie, daar dit voor het bouwen van een juiste en bruikbare innerlijke wereld noodzakelijk is.

Ga uit van het standpunt, dat u alle vermogens en krachten bezit, waarvan niet uitdrukkelijk is gebleken, dat u ze niet kunt gebruiken. Bouw daarom in uzelve een beeld van alle voor u begeerlijke en noodzakelijke capaciteiten, maar dan zo perfect als u ze zich denken kunt. Dit zijn natuurlijk waan- en droombeelden. Maar deze waan- en droombeelden, samengevoegd met al het andere, wat in u leeft, plus een reële zelferkenning uit stoffelijk en geestelijk standpunt, voert tot een juist gebruik van alle aanwezige krachten en capaciteiten. Hoe intenser u alle mogelijkheden, die in u bestaan, gebruikt en hanteert, hoe beter dit is voor uw innerlijk beleven en innerlijk werken.

Geen enkele mens is in staat alleen geestelijk te streven. Zijn eenheid, opgebouwd uit stof en geest, maakt een uiting in stof en geest noodzakelijk.

Indien u dan verder nog met het volgende rekening wilt houden, kunnen wij ons betoog besluiten: Alle consequenties, verbonden aan het beleven van onze innerlijke waarden, kunnen in de buitenwereld optreden, zonder dat we daarop onmiddellijk invloed hebben. Indien wij deze invloeden echter verwaarlozen – ten hoogste deze compenserend waar ons dit mogelijk is – en in ons een volledig harmonisch beeld van samenwerking opbouwen, zal blijken dat wij zeer vaak door tenslotte ook b.v. stoffelijk op onzelfzuchtige wijze veel voor anderen te doen, kunnen komen tot een verwerkelijking in stof en geest van de door ons gewenste en ideale toestand.

Dit geldt op elk terrein. Of dit nu genezen is, zaken doen, schriftelijk verkeer met anderen, correspondentie, onderlinge gesprekken, wat u ook wilt, dit is een bepalende factor. Leer deze factor te gebruiken, baseer u daarop. Zoek uw innerlijke harmonie in overeenstemming te brengen met wat door u als feitelijke mogelijkheid wordt erkend. Hebt u dromen, die verdergaan dan de feitelijke mogelijkheid, voeg ze in deze kosmos in en laat ze daarin enige tijd bestaan, om daarna te zien in hoeverre ze zich veranderd en hervormd hebben. Dan zult u ontdekken, dat op deze wijze elke droom, elke begeerte, elke gedachte enz. verwerkt kan worden in het kosmische beeld en toch op een juiste en harmonische wijze ook tevens stoffelijk tot uiting kan worden gebracht.

Met deze les moet u het vandaag doen. Ik ben ervan overtuigd dat u dit niet allemaal hebt kunnen volgen. Maak u daar vooral geen zorgen over. Lees het na. Deze les voor heden heeft voldoende praktische inhoud om wat u ervan begrijpt alvast in de praktijk te brengen. En wat u er niet van begrijpt, kunt u een volgend maal navragen. Ik geef het woord over aan de laatste spreker. Goedenavond.

GEBORGENHEID – DE MACHT VAN HET ZWIJGEN – DE JUISTE KEUZE

Zwijgzaamheid heeft natuurlijk vaak zijn verdienste. Vergeet niet dat Gods hoogste openbaring stilte is. Stilte waarin weten is. En daarom zal ongetwijfeld zwijgen in vele gevallen – wanneer het om hogere, om belangrijker waarden gaat – voor ons de enig juiste weg zijn.

Voor de mens moge gelden: Al wat hem onmiddellijk met zijn God in beroering brengt, is voor hem niet in woorden uit te drukken. Zwijg dan ook over datgene, wat in je heilig en hoog is. Laat het in jezelf voortbestaan, opdat het niet bezoedeld en door woorden tot karikatuur geworden zijn werkelijke betekenis en waarde voor je verliest.

Soms is het ook een verdienste om zwijgzaam te zijn, voornamelijk wanneer wij weten, dat hetgeen wij zeggen voor anderen van weinig of geen belang is. Daar, waar onverschilligheid tot woorden leidt, is het spreken dodelijk.

Toch moet men goed begrijpen, dat het zwijgen in zichzelf het niet mogelijk maakt het ik te verborgen of in een soort grot van geborgenheid alléén te leven. Juist de uiting die je geeft is belangrijk: de uiting in het leven, de ervaring die je opdoet, de kracht die zich samenvoegt tot een nieuw weten.

Het zal u vaak moeilijk zijn te begrijpen, dat er ogenblikken zijn, dat het woord noodzakelijk is. Dat er ogenblikken zijn, dat je niet zwijgen kunt of moogt. Maar dat zijn ogenblikken, dat je dan ook je gehele wezen a.h.w. prijsgeeft. Ogenblikken dat je eerlijk en oprecht alles tot uiting brengt wat in je leeft en wat noodzakelijk is. Dit doe je natuurlijk alleen, wanneer je weet dat je een antwoord kunt verwachten. En dit antwoord ligt slechts zelden in de mens. Spreek daarom alleen, wanneer het noodzakelijk is; en laat verborgen blijven dat, wat niet begrepen wordt.

Maar denk niet geborgen te zijn in deze mantel van zwijgzaamheid, want ge kunt u niet onttrekken aan hetgeen in uzelf leeft.

En zo ge u afvraagt wat de juiste keuze is, hoe ge tussen zwijgzaamheid en openlijkheid, tussen spreken en zwijgen, tussen daad en stilte moet kiezen, zo zou ik u het volgende in herinnering willen brengen: In uzelf leeft een kracht en een weten. In uzelf leeft honger en angst. Maar ook vreugde. Al wat in u leeft, wat in u tot vreugde kan voeren, wat in u schuld en angst niet oproept en geen honger veroorzaakt, is aanvaardbaar.

Indien ge een juiste keuze wilt doen, zo dient ge u niet af te vragen: Wat wil een ander of wat wil ik? Ge dient u af te vragen: Waar ligt hier de mogelijkheid tot een zo groot mogelijke harmonie, een zo groot mogelijk begrip, een zo groot mogelijke vreugde en innerlijke beleving. U moet u afvragen: Waar ligt voor mij – wat mijn innerlijke wezen zowel als mijn dagelijks bestaan betreft – dat, wat de grootste waarde heeft? En zo ge dit in uzelf hebt gevonden na rijp beraad en denken, wanneer ge voor uzelf hebt gevonden "deze weg is mij alle consequenties waard", denk dan na over woorden en over stilte.

Bedenk dat weinig woorden nodig zijn om mensen elkander te doen verstaan, als het de juiste woorden zijn. Dat het dwaas is om meer woorden te spreken dan noodzakelijk zijn. Maar handel eerlijk en oprecht en zwijg slechts daar, waar het woord geen reden heeft.

Ge merkt, dat ik getracht heb uw drie onderwerpen met elkaar te verweven. Maar ze voeren voor mij tot een conclusie:

In mij – zoals in u allen – leeft een goddelijke kracht. Ons leven, ons geestelijk zijn, onze mogelijkheid van bestaan, onze wereld en al wat erbij hoort, is direct deel van de Schepper zelf. Het is niet aan ons daarin te kiezen of te verwerpen door een oordeel over hetgeen in ons leven en in de wereld bestaat. Het is slechts aan ons om daar, waar wij harmonie kunnen vinden, waar wij menen ook het Goddelijke zelf intenser te kunnen beleven om ons eigen streven en denken t.o.v. het Goddelijke duidelijker en juister uit te kunnen drukken, dat wij kiezen mogen. Want ons doel is niet om voor een kort ogenblik op aarde gelukkig te zijn, voor een kort ogenblik aangenaam te leven of een hemelsfeer alleen te bereiken. Het is ons doel de innerlijke harmonie voortdurend te vergroten en uit te breiden, tot wij ons-zelfen één weten met alle wereld en alle kracht.

Bedenk, wij kunnen nooit één zijn met één deel Gods ten koste van een ander deel Gods. Wij kunnen niet één deel van de schepping verwerpen of onrecht aan doen en in het andere God vinden. Wij moeten de weg kiezen van harmonie, vrienden, van innerlijke verwerkelijking. Wij moeten in onszelf de eenheid en het begrip zoeken, niet slechts voor onszelven maar voor alle delen Gods, die in ons leven belangrijk zijn. Opdat wij zo in een harmonisch en rijk leven steeds intenser gebonden moge zijn met de Grote Kracht, waaruit wij voortkomen.

Het is moeilijk te bepalen welke delen in u leven, welke voor u een directe openbaring Gods kunnen zijn, en welke te ver van u afstaan. Dit zult ge zelf moeten nagaan. Echter dat, waarin gij ook God en de goddelijke kracht, waarin ge het witte licht en de waarheid kunt zien, de wet zowel als de liefde, daar spreekt God tot u. En daar, waar God tot u spreekt, is het zaak aan te horen, maar ook de ware en juiste samenwerking, de samengang te zoeken.

Hoe go dit wilt en hoe gij dit doet is onbelangrijk, zolang gij het niet ervaart als een ontkenning van ook maar één deel van die kracht, eens in het Al uit God voortgebracht.

Indien wij zo handelen en leven, zal elke vergroting van deze innerlijke harmonie door denken en streven, door daden of door woorden (wanneer het niet anders kan) betekenen: vergroting van de mogelijkheid om harmonisch te zijn met het Al. Want het ons daadwerkelijk samenvoegen van beelden in onszelf, ons daadwerkelijk toegroeien naar de eenheid met het Grote, dat onszelf kan maken tot bewustere wezens, die steeds meer kunnen omvatten en die daarom het medeleven met het Al in zich dragen zo goed als het kennen van de wil van du Schepper.

Een juiste keuze kunt slechts gijzelve doen en slechts uw eigen maatstaven gelden daarbij, volgens hetgeen ik u gezegd heb.

De geborgenheid kan men vinden in deze harmonie met het Goddelijke. Maar verborgenheid is alleen mogelijk voor datgene, wat voor ons nog; niet Goddelijk is en buiten ons ligt.

En zwijgen? Zwijgen doen wij daar, waar niet het Goddelijke spreekt en ons noopt tot antwoorden. Want zo zijn de dingen voor ons geschapen, zo leven en zo werken wij en zo voltooien wij onze bewustwording.

Daarmee, vrienden, heb ik ook het mijne gezegd. Ik weet niet of ge mij hebt kunnen begrijpen. Laat mij daarom nog kort en duidelijk samenvatten:

Harmonie is het hoogste doel in het leven, maar is alleen mogelijk daar, waar wij de eenheid zien als goddelijk. Er kan nooit harmonie gewonnen worden ten koste van iets, wat wij erkennen als ovenwaardig uit God geboren. Wij kunnen nimmer in spreken waarheid vinden, tenzij de woorden een uiting zijn van een innerlijke kracht, een innerlijke harmonie, een innerlijke nood misschien. Alle andere woorden zijn in feite zinloos. En wij kunnen slechts waarheid vinden door onszelven zo waar mogelijk te zien en onze eigen gedachte en behoeften zo waar mogelijk te erkennen.

Dit is de weg om tot God te komen en steeds meer van Zijn eigenschappen te erkennen. Dit is de weg om in te gaan tot het grote rijk van de Al-bewusten, die de grenzen des lichts overschrijden en één zijn met de scheppende wil. Goedenavond.